

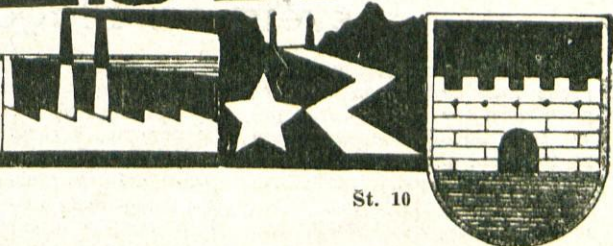
TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VI.

Tržič, 15. junija 1957

Št. 10

Dohodki in izdatki občinskega ljudskega odbora v letu 1957

Kot kaže, bo imel letos dohodkov:

- od davka na plače 2 milijona 816.000 din;
- delež na dobičku, ki ga ustvarja industrija 36.690.000 dinarjev;
- delež na dobičku pavšaliranih malih podjetij 6.562.000 dinarjev;
- od davka na maloprodajni promet 1.950.000 din;
- presežek iz prejšnjega leta 145.000 din;
- dohodnina od kmečkih gospodarstev 2.056.000 din;
- dohodnina od obrtnikov in hišarjev 5.042.000 din;
- doklada na kmečko dohodnino 3.073.000 din;
- doklada na dohodnino obrtnikov 1.450.000 din;
- občinski prometni davek 19 milijonov 700.000 din;
- davek na vino in žganje priv. 200.000 din;
- prometni davek zasebnikov 510.000 din;
- občinske takse (obč. koleki) 300.000 din;
- razni drobni dohodki 1 milijon 540.000 din;
- davek na dediščine in darila 100.000 din;
- zemljarina 1.296.000 din;
- vseh dohodkov za proračun bo torej odbor imel letos 83 milijonov 500.000 dinarjev.

★

Ta denar bo občinski ljudski odbor letos porabil takole:

- za prosveto in kulturo 28 milijonov 551.000 din (namerava dati 2.730.000 din za splošne prosvetne namene, 4.522.000 din bo stala osnovna šola v Tržiču, 2 milijona 509.000 din bodo znašali izdatki za šolo v Križah, 1.706.000 din je določenih za šolo v Kovorju, 931.000 din bo stala šola v Lešah, 1.010.000 din šola v Lomu, 709.000 din bodo stroški za šolo v Dolini, 1 milijon 98.000 din za šolo v Podlublju, 7.199.000 din bodo znašali izdatki gimnazije, 1.282.000 din izdatki vajenske šole, 2.749.000 dinarjev pa izdatki za glasbeno šolo ter 366.000 din bo stroškov šole ter pomožno šolo v Tržiču. — 1.740.000 din pa bo izdatkov Dijaškega doma in Otroškega vrtca);
- za socialno varstvo bo letos porabljenih 13.937.000 din (in sicer za podpore žrtvam fašističnega terorja 90.000 din, podpore družinam kadrovcov 130.000 din, stalne socialne podpore 5.850.000 dinarjev, enkratne socialne podpore 560.000 din, otroške prireditve 100.000 din, oskrbnine za odrasle po domovih 2.800.000 dinarjev, oskrbnine mladoletnih po domovih 2.060.000 din, rejni-

štvo, mlečne kuhinje 700.000 dinarjev, počitniške kolonije 260 tisoč dinarjev);

— za zdravstveno zaščito bo izdanih 5.574.000 din (in sicer za zdravljenje po uredbi 1.400.000 dinarjev, zdravljenje nepremožnih po odloku obč. ljudskega odbora 800.000 din, mrliško ogledništvo 24.000 din, cepljenja 50 tisoč dinarjev, male asanacije 200.000 din, sanitarna inspekcija 100.000 din in preventivna zdravstvena služba 3.000.000 dinarjev);

— za državno upravo in sodstvo pa bo letos izdatkov 16 milijonov 815.000 din (t.j. plače, honorarji, prispevek za socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek občinskih uslužbencev 11.965.000 din, operativni izdatki 3.250.000 din, t.j. kurjava, razsvetljava, pisarniški stroški, telefon, stroški denarnega prometa itd., funkcionalni izdatki, to so stroški zasedanj in pod., tiskovni stroški, proslave itd. 1.500.000 din);

— za komunalno dejavnost bo izdanih 4.933.000 din (t.j. za plače uslužbencev vključno socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek 1.753.000 din, za vzdrževanje cest in potov ter mostov, kanalov, parkov in nasadov ter za javno razsvetljavo 3.200.000 din);

— za dotacije bo izplačanih 6.500.000 din (t.j. društvom in organizacijam 3.900.000 din, cestnemu skladu in skladu za štipendije 2.600.000 din);

— končno je za negospodarske investicije pripravljenih 4 milijone 100.000 din, za garancije podjetjem, ki iščejo posojila v banki 1.500.000 din, ter za proračunsko rezervo 1.570.000 dinarjev.

O dohodkih in izkoriščanju občinskih skladov pa je naš list že poročal v zadnji številki.

KOLIKO USLUŽBENCEV PLAČUJE OBČINSKI PRORAČUN

V celoti 222. Številka se vam morda zdi velika in morda bo kdo dejal, da je včasih službovalo na občini le nekaj oseb. Toda pristojnosti nekdanje in današnje občine se pač ne morejo primerjati, saj opravlja danes občina posle, ki so jih v prejšnjih dobah opravljala okrajna glavarstva in pokrajinske oblasti. Povrh tega danes plačuje občina vse prosvetno, zdravstveno in socialno osebje, ko so včasih te posle opravljali v Ljubljani.

V prosveti in kulturi službuje v naši občini 88 oseb, t.j. profesorjev, učiteljev, tehničnega osebja in honorarnih name-

ščencev. Socialno varstvo zaposluje 7 uslužbencev, državna uprava, to se pravi občina ima 47 uslužbencev, ki pa niso vsi stalni, ampak je v tej številki že upoštevano tehnično osebje in honorarci. V komunalni dejavnosti dela 13 honorarcev in tehničnega osebja. Finančno samostojni zavodi-ustanove pa imajo 79 uslužbencev, in sicer dijaški dom ter vrtec 5, otroški dom 4, dom oskrbovancev 8, zdravstveni dom 29, lekarna 5, pokopališča 3, komunalni obrati 2, klavnica 3, vodovod 4 in uprava zemljišč 2 uslužbenca.

ELEKTRIFIKACIJA V NAŠI OBČINI SE BO NADALJEVALA

Občinski ljudski odbor je že naročil načrte in proračune za elektrifikacijo naselja Novake, vasi Hudi graben ter Visoče. Pripravlja se tudi odstranitev elektrifikacijskega provizorija okolice Cankarjeve ceste, postavitev sodobnega transformatorja v leti enega od treh stanovanjskih hiš in napeljava kablov iz transformatorja do stanovanjskih hiš. Po dogovoru s podjetjem Elektro bi le-to dobavilo na svoje stroške transformator, montažne stroške in kable pa bi plačal občinski ljudski odbor. Vsa okolica Cankarjeve ceste bo tako imela ustrezno električno napetost.

PODJETNOST TRŽIŠKE TRGOVINE

Glede na to, da odpirajo podjetja iz drugih krajev svoje poslovalnice v Tržiču, bi lahko kdo imel vtis, da Tržičani niso sposobni gospodarji. Toda znano je, da ima trgovinska mreža tovarne obutve PEKO nad 80 poslovalnic širom po naši državi, poročali smo o ustanovitvi kranjske poslovalnice krojaškega združnega podjetja iz Križev, večina ljudi pa verjetno še ne ve, da ima trgovsko podjetje RUNO sedaj že pet poslovalnic. Skladišče in trgovino na drobno v Tržiču, poslovalnico v Mokronogu in v Škofji Loki, te dni pa je odprla še poslovalnico na Jesenicah. Na majhni, intimni svečanosti so podjetju čestitali zastopniki prizadetih občin, predsednik okrajne trgovinske zbornice in prisotni vodje večjih obrtnih podjetij iz okolice Jesenic, ki so zelo veselili nove trgovine. Tudi občina Jesenice je ustanovitev trgovine radevolje podprla. Tako je tudi prav. Druga podjetja v Tržiču, naša v druge kraje, kakor so pač potrebe in razvojne možnosti!

ZANIMALO BO STANOVALCE IN HIŠNE LASTNIKE ALI HIŠNE UPRAVE

Na zadnji seji je občinski ljudski odbor spreminil odlok o delitvi najemnin na sklade. Po dosedanjih predpisih je pretežni del najemnin od stanovanj v hišah splošnega ljudskega premoženja šel v sklad za zidanje novih hiš, kar ni bilo umestno, saj je primanjkovalo sredstev za popravilanje starih hiš. Nad 50 let stare hiše splošnega ljudskega premoženja bodo celotno vsoto najemnin lahko uporabile le za vzdrževanje stavbe, stavbe stare 10 let bodo v sklad za zidanje novih hiš odvajale le 3 %, ves ostanek pa bo šel za popravila hiše. Na ta način bo letos na razpolago precej več sredstev za popravila starih hiš. Prav je, da stara hiša svoje dohodek uporabi zase, ne pa za zidanje novih hiš.

Zasebniki, ki imajo v svojih hišah poslovne prostore (lokale), so morali po dosedanjih predpisih odvajati 80 % najemnin v sklade. Zase so obdržali 20 % najemnin. Občinski ljudski odbor je te predpise spremenil tako, da bodo zasebni hišni lastniki v bodoče odvajali le 70 % poslovnih najemnin stanovanjski upravi, zase pa bodo obdržali 30 %. Toda tudi pretežni del odvedenih 70 % bodo zasebniki lahko izkoristili za obnovo in modernizacijo poslovnih prostorov in hiše, v kateri so lokali.

ODLOK O NAJVIŠJIH DOPUSTNIH NAJEMNINAH ZA LOKALE

Ta odlok je izdal na zadnji seji občinski ljudski odbor. Najemnine za poslovne prostore bo določala stanovanjska uprava občine po posebnem točkovnem sistemu. Vsa naša občina je razdeljena na pet okolišev in bodo seveda najemnine za lokale v petem ali četrtem okolišu, t.j. v oddaljenih krajih, znatno nižje kot v centru mesta. Seveda pa z določitvijo novih, najvišjih dopustnih najemnin še ni rečeno, da je hišni lastnik dolžan zahtevati najvišje najemnine, pač pa bo pozornost obrnjena na to, da najemnine ne bodo presegale maksimalnih višin.

ZAČELI SO GRADITI NOVO, VELIKO STANOVANJSKO HIŠO

Šestnajst sodobnih družinskih stanovanj bo v novi hiši pri Mladinskem domu že letos pod streho, drugo pomlad pa bo hiša podaljšana za nadaljnjih 16 stanovanj. Z dograditvijo te velike, 32-stanovanjske hiše bo končana gradnja na zgornji Pilarni in Ravnah, nakar bo obč. ljudski odbor začel z urbanističnim urejanjem tega največjega delavskega naselja v občini.

Zanimiva razprava na prvi seji sveta za blagovni promet

V sredo, 12. junija, je sklical predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Lovro Cerar prvo sejo novoizvoljenega sveta za blagovni promet in je uvodoma pojasnil pristojnosti tega sveta. S postavitvijo tega sveta je ustrezno želji gostinstva, trgovine in institucij ter društev, ki pospešujejo turizem, da lahko v svojem svetu bolje rešujejo naloge svojega področja. Seje so se udeležili tudi zastopniki okrajnega ljudskega odbora. Podpredsednik okr. ljudskega odbora tov. Dušan Horjak je poudarjal pomen napredka turizma za tržiško občino in pojasnil predlog, da se tržiški grad preuredi za gostinske namene. Predsednik tov. Cerar se že več let bavi s tem vprašanjem, katerega rešitev pa je težka zaradi premestitve Dijaškega doma in otroškega vrtca. Načelnik okrajnega tajništva za prosveto tov. Janez Grum je mnenja, da bi bila poleg predilnice najbrže ne bila dovolj prostorna in sposobna, da bi se v njej poleg Dijaškega doma uredil tudi otroški vrtec. Direktor predilnice in tkalnice tov.

Galof pa je dokazoval, kako nujno bi spet potrebovala predilnica vse prostore vile za svoje namene. V razpravi je predsednik tov. Cerar poudarjal, da nima Tržič niti enega sodobnega gostinskega lokala in da je tudi adaptacija obstoječih gostinskih prostorov v Tržiču nemogoča, ker v nobeni stavbi ni dovolj prostora. Tudi tržiška občina bo morala, četudi nerada, začeti z razmišljanjem, da zgradi sodobne prostore v centru mesta, toda kje, to je najtežje vprašanje, ker bo treba porušiti kako staro stavbo. V drugih občinah so z reševanjem tega problema dokaj energično začeli in je na primer

Škofja Loka porušila nekaj stavb, da je pridobila prostor za nove sodobne stavbe.

Ob zaključku je bilo sklenjeno, da naj bodo do prihodnje seje pripravljene vsi podatki, ki so potrebni v zvezi z gradnjo ali adaptacijo sodobnih restavracijskih in kavarniških prostorov, predvsem pa je pripraviti vsaj približen proračun stroškov in pa predloge, kako hkrati rešiti problem premestitve dijaškega doma in vrtca in problem preskrbe stanovanj v hiši, ki bi se morda morala izprazniti za to ustanovo, oziroma pripraviti variantne primerjave za kak drug način rešitve problema.

Sprememba v žel'zniškem voznem redu

S ponedeljkom 17. VI. 1957 je ukinjen vlak, ki je vozil iz Tržiča ob 8.55. uri. Namesto njega je uveden vlak, ki odhaja iz Tržiča ob 11.15 in pride v Kranj ob 11.45. uri. V Kranju ima takojšnjo zvezo: motorni vlak z odhodom iz Kranja ob 11.58 in prihodom v Ljubljano ob 12.47 ter vlak ob 12.11. uri proti Jese-

nicam.

Ob sobotah velja že za ta vlak nedeljska povratna karta.

* *

Tiste, ki potujejo ob nedeljah zvečer z avtobusom v Ljubljano, ponovno opozarjamo na avtobus z odhodom iz Tržiča ob 22.05. Izkoristite to zvezo, da se izognete gneči ob 19.30!

Uspešen zaključek šolskega leta na glasbeni šoli

Kot na vseh šolah se te dni zaključijo šolsko leto tudi na naši glasbeni šoli. Uspešno delo šole je imela javnost priložnost videti na štirih javnih glasbenih večerih. O prvih treh smo v našem listu že poročali. Tem trem je 7. junija sledil še četrti, na katerem je šola pokazala predvsem svoje delo in uspehe pri najmlajših gojencih oddelka za klavir. Vsi so pokazali lep uspeh, zlasti pa so vzbujali ob-

čudovanje 5 do 6 let stari predšolski otroci, ki so s svojimi prvimi poskusi instrumentalnega poustvarjanja kaj samozavestno nastopali pred poslušalci. Ostali program so dopolnili starejši gojenci tega oddelka, pri katerih je bil kajpak tudi nivo že znatno višji.

Kot smo že poročali, žanjejo na glasbenih večerih tržiške glasbene šole posebno priznanje večji in manjši ansambli. Med-

tem ko je na prvih treh glasbenih večerih nastopal veliki šolski orkester poleg manjših ansamblov, pa smo to pot imeli priliko slišati kvartet čelistov s skladbo Čande Sedlbauerja Pesem. Ta kvartet vodi tov. Hugo Vesely z vso pozornostjo.

Tako posameznim glasbenim vzgojiteljem kot vodstvu glasbene šole ponovno naše priznanje za njihov trud z gojenci te šole in za uspele glasbene večere, namenjene javnosti!

Ob zaključku javnih nastopov glasbene šole prinašamo danes sliko 41-članskega orkestra, ki ga vodi ravnatelj Oton Zazvonil in ki je za Tržič brez dvoma eden najpomembnejših na novo vzgojenih teles na kulturnem področju. Njegovi nastopi vzbujajo upravičeno upanje, da glasbeno življenje v Tržiču ne bo zaostajalo za glasbenim življenjem v drugih krajih

OBVESTILO

Gozdno gospodarstvo je dne 10. junija pričelo z rekonstrukcijskimi deli na cesti Tržič-Jelendol, odsek Serpentine. Zaradi tega bo cesta od predora dalje zaprta kake 3 mesece za vsak vozni promet. Pešci in konjska vprega imajo prehod skozi naselje Dolino. Opozorjamo, da je prehod po cesti skozi odsek Serpentine zaradi miniranja in padanja kamenja smrtno nevaren. Eventuelne nepravilnosti, ki bi nastale zaradi neupoštevanja zapore ceste, bo moral trpeti vsak posameznik sam, zato prosimo, da prebivalstvo upošteva navodila.

Kdaj bo po izvršenih delih možnost rednega prometa, bo objavljeno.

Iz naših delovnih kolektivov

Vsi člani novoizvoljenega delavskega sveta in upravnega odbora bombažne predilnice in tkalnice se morajo obvezno udeleževati seminarja, ki bo trajal 15 dni, vse do 26. junija. Predavatelj je poslala centralna ljudska univerza in razpravlja jo predvsem o delavskem samoupravljanju.

Tov. Anton Meglič, predsednik delavskega sveta tržiške tovarne kos in srpov je na zadnjem zasedanju dejal: »Mislim, da bo treba v bodoče še bolj razvijati sodelovanje delavskih samoupravnih organov z organizacijami, da se na ta način pritegnejo k upravljanju podjetja široke množice. Zasedanj delavskega sveta naj bi se udeleževali tudi člani kolektiva ter sindikat.«

TRŽIČANI SE SEZNANJAJO Z UREDBAMI IN PREDPISI

Na pobudo okr. ljudskega odbora in Socialistične zveze delovnih ljudi je bil sklican v mestnem domu sestanek organov delavskega samoupravljanja ter kolektivov, ločeno za manjše gospodarske organizacije in za industrijo. Obravnavali so določila nove uredbe o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij, ki letos daje delovnim kolektivom nove možnosti za napredek podjetja in za zvišanje osebnih dohodkov. Posebno v industriji obstoji možnost zvišanja prejemkov s posebno udeležbo podjetja na dobičku. Tako posebno udeležbo na dobičku imajo tisti delavci, ki povečajo uspeh nasproti lanskemu letu.

Predsednik obč. ljudskega odbora tov. Lovro Cerar je želel, da na sestanku male gospodarske organizacije izrazijo eventuelne želje ali pritožbe glede na določila letošnjega občinskega družbenega plana. Kljub ponovnemu pozivu pa žal ni bil načrt noben problem. Bolje bi bilo, da bi podjetja povedala vse, kar jih teži, ker je le v jasno izraženih in konkretno dokazanih primerih lahko pomagati.

Industrijska podjetja pa so naprosila predsednika občine, da se prihodnjega zasedanja delavskega sveta udeleži predsednik občine ali njegov zastopnik, ki naj na zasedanju podrobno razloži vse nove zakonite predpise, predvsem pa določila občinskega družbenega plana. Predsednik občine je obljubil, da bo želji ustregel.

75-letnica vajenske šole

Vajenska stroka, za razne stroke v Tržiču praznuje letos 75-letnico svojega obstoja. Šola spada med najstarejše obrtno-nadaljevalne šole v naši domovini. Zato si bomo ob tem pomembnem jubileju ogledali njen začetek in razvoj v teku 75-letne življenjske dobe.

Tržiška obrtna dejavnost je bila že za časa Valvasorja znana ne samo širom po bivši avstro-ogrski monarhiji, temveč celo zunaj njenih meja. Takrat je bilo v Tržiču največ kovaštva in usnjarstva poleg tkalstva, nogavičarstva in čevljarstva. Tako je svojčas obstajalo v Tržiču kar 6 obrtnih združenj ali cehov. Zato je razumljivo, da je bilo v Tržiču že pred 150 leti precej vajencev tako iz trga samega, še več pa iz okolice. Večina teh vajencev je bila brez šolske izobrazbe razen tržiških. Ustanovili so za vajence nedeljsko ponavljalno šolo, katere najstarejše ohranjenosti izpričevalo navaja, da je čevljarstvo valjenec Ignac Pokojič nedeljsko ponavljalno šolo redno obiskoval. V začetku so poučevali samo verouk. V poznejših desetletjih pa še lepomis, računstvo, branje in poslovno spise (izpričevalo iz leta 1857). Slovenska izpričevala nedeljske nadaljevalne šole so začeli izdajati šele leta 1880.

Poleg naraščajoče obrtne dejavnosti v drugi polovici 19. stoletja se je leta 1874 ustanovila čevljarska industrija Mally & Demberger. Število vajencev, zlasti čevljarskih, je bilo čedalje več. Zato so tedanji tržiški merodajni krogi leta 1882 ustanovili obrtno-nadaljevalno šolo, ki je imela uradni naziv Gewerbliche Fortbildungsschule z namenom, da da obrtnim vajencem in tudi pomočnikom boljše strokovno izobrazbo. Upraviteljske posle je prevzel vodja tržiške ljudske šole Jože Kragl. Novoustanovljena šola je dobila že prvo leto 3 razrede, in sicer: pripravljalni, 1. in 2. razred. Vpisalo se je ravno 100 vajencev, od teh je bilo, kakor je razvidno iz ohranjenega kataloga prvega šolskega leta, 56 vajencev čevljarjev, 14 usnjarjev, 11 kovačev, 4 oglarji, 3 piljarji, 2 ključavničarja, 2 mizarja, 2 kolarja, 1 mesar, 1 urar, 1 tkalec, 2 mlinarja in 1 soboslikar.

Vajenci iz okoliških vasi so se zaradi njihove manjše predizobrazbe vpisali v pripravljalni razred oziroma »Vorbereitungscurs«. Bil je po številu najmočnejši razred s 49 učenci v starosti od 12 do 18 let. Najmlajši, star šele 12 let je bil Ivan Dobro iz Kovorja. Več jih je bilo tudi iz tolimskega okraja. Iz Tržiča so bili samo trije.

V 1. razredu ali »Cursu« je bilo 29 učencev, od teh polovica Tržičanov, katerih svojci še živijo in sicer: Avgust Jeglič, Ivan Kralj, Ivan Lotrič, Ivan Majeršič, Franc Marinšek, Anton Pahar, Franc Rozman, Cene Rozman, Lojze Zdražnik, Ivan Zaletel.

Največ Tržičanov pa je bilo sprejetih takoj v 2. razred, ker so imeli boljše predizobrazbo, oziroma ker jim je že potekala učna doba. Starejši Tržičani in svojci se bodo gotovo spominjali naslednjih: Jožef Ahačič

— kovač, Niko Ahačič — kovač, Jožef Bahun — čevljar, Ludvig Grassmeier, Ivan Kališnik, Valentin Klofutar, Albert Kurnik, Joža Polc, Jakob Srečnik, Anton Šarabon, Ivan Zaletel. — Vseh učencev je bilo 22. Od teh učencev iz 1. šolskega leta 1882-83 je edini dočakal 70-letnico šole Janez Markič iz Tržiča. Umrli je leta 1953. Učni predmeti za pripravljalni razred so bili naslednji: čitanje, računstvo, risanje, lepomis, verouk. V 1. in 2. razredu so poučevali poleg verouka in omenjenih predmetov še obrtno spise. Strokovno risanje za posamezne stroke so tedanji učitelji poučevali po risarskih predlogah, ki so jih prejele kakor tržiška vse nekdanje obrtno-nadaljevalne šole od urada za pospeševanje obrti ministrstva za trgovino na Dunaju.

Pouk na novoustanovljeni obrtno-nadaljevalni šoli se je pričel dne 17. oktobra 1882. leta. Splošne predmete so poučevali ob ponedeljkih in torkih popoldne od 16. do 19. ure zvečer, risanje pa ob nedeljah od 9. do 12. ure popoldne. Skoraj 15 let se je vršil pouk v prostorih sedanje »stare šole«, katero je že leta 1882 maršal Radetzky odstopil tržiški občini v šolske namene in kjer imajo pouk otroci še danes. Ko so pa leta 1896 poleg nje zgradili novo šolsko poslopje, je bil pouk obrtnih vajencev v tem poslopiju do leta 1924. Od tega leta dalje do druge svetovne vojne so poučevali v prostorih bivše meščanske šole, sedaj nižje gimnazije. Od leta 1945 dalje je pouk naše vajenske šole zopet v tistih prostorih, kjer se je začel pred šestdesetimi leti.

Leta 1905 je umrl šolski upravitelj Jožef Kragl. Nadomestovala sta ga učitelja Frid. Repovš in Karel Miklič do leta 1908, ko je bil za upravitelja obrtno-nadaljevalne šole imenovan upravitelj osnovne šole Ferdinand Kalinger, ki je vodil šolo do svoje upokojitve leta 1924.

Med prvo svetovno vojno od leta 1914 do 1918 je pouk na šoli prenehal in se je pričel zopet leta 1919. Pouk splošnih predmetov se je že pod Kalingerjevim vodstvom znatno izboljšal. V 2. razredu so poučevali na primer knjigovodstvo in kalkucijo. Le v strokovnih predmetih ni bilo nobenega napredka. Risali so še vedno po zastarelih nemških predlogah.

Leta 1924 je prevzel vodstvo obrtno-nadaljevalne šole upravitelj meščanske šole Albin Lajovic. Zaradi boljše predizobrazbe vajenske mladine je odpravil pripravljalni razred in uvedel na šoli 3 razrede. Poleg tega, da je tov. Lajovic znatno izboljšal pouk splošnih predmetov, je hotel, da naj šola koristi precej razgibanemu razvoju in napredku tržiške obrti in industrije. Vabil je sposobne mojstre, ki bi prevzeli strokovni pouk lesne, kovinske, oblačilne in čevljarske stroke. Njegovemu vabilu se je odzval samo čevljarski mojster Alojzij Mehle, ki je poučeval na šoli čevljarske vajence od leta 1924 do 1930. Šola se je preimenovala v strokovno nadaljevalno šolo in kot preorganizirana dosegala lepe uspehe, ki so bili vidni na vsakoletnih razstavah v telovadnici

meščanske šole, kjer je bil tudi pouk. Pouk strokovnega risanja ob nedeljah popoldne je bil odpravljen s šolskim letom 1932 do 1933. Ko je zaradi bolehanja moral čevljarski mojster Alojzij Mehle opustiti strokovni pouk čevljarjev, katerega smo smeli obiskovati tudi pomočniki, je po želji upravitelja tov. Lajovice prevzel strokovni pouk pisec teh vrst. Tov. Alojzij Mehle je umrl leta 1945 in ga bomo kot zaslužnega prvega strokovnega učitelja-mojstra ohranili v dobrem spominu.

Po odhodu upravitelja tovariša Albina Lajovice iz Tržiča leta 1934 je postal upravitelj strokovne nadaljevalne šole učitelj tov. Ivan Stopar do leta 1936, za njim pa učitelj tov. Peter Kompoš do leta 1938. Pouk je bil v teh letih zopet v prostorih osnovne šole. Od 1. 1938 do 1941 je vodil šolo upravitelj meščanske šole tov. Edgar Vončina. Pouk je bil do okupacije zopet v prostorih meščanske šole. Leta 1938 je prevzel strokovni pouk oblačilne stroke krojaški mojster Leopold Valjavec, ki je dne 1. julija 1942 padel kot talec na mostu v Žirovnici.

Med okupacijo je pouk na šoli prenehal. Več učencev je odšlo v partizane, učiteljstvo je bilo preseljeno, z mojim učencem pokojnim Jožetom Štefotom sva bila dva meseca skupaj v koncentracijskem taborišču Dachau, kjer je Jože Štefe umrl leta 1942 zaradi popolne izčrpanosti.

Težko nalogo, obnoviti strokovno nadaljevalno šolo v Tržiču po drugi svetovni vojni, je leta 1945 prevzel upravitelj osn. šole tov. Mirko Brejc. S svojo sposobnostjo in s pomočjo strokovno sposobnega učiteljskega zbora tako za splošne in strokovne predmete je šolo povzdignil do lepih uspehov. Poleg čevljarske so prevzeli tudi oblačilno, lesno, kovinsko in nazadnje še tekstilno stroko sposobni strokovnjaki, po večini domačini. V letih od 1948 do 1951 je bilo na naši vajenski šoli 5 tečajev za učence čevljarske stroke. Obiskovalo jih je vseh skupaj 290 čevljarskih vajencev, med njimi tudi nekaj vajenk, iz vseh pokrajin Slovenije. Pouk je sedaj že vsa povojna leta v prostorih osnovne šole. Učni uspehi se kažejo na vsakoletnih razstavah risb in izdelkov.

O delu vajenske mladine

O delu mladinske organizacije na vajenski šoli ve le malokdo kaj. Marsikdo, ki je ne pozna, bo mislil o njej, da spi, ker tako delajo po večini druge organizacije. Da to ni res, dokazujejo razna športna tekmovanja, ki smo jih priredili v zadnjih mesecih letošnjega šolskega leta v počastitev 75-letnice ustanovitve vajenske šole.

Izvedena so bila tekmovanja v smučanju, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, šahu, kolesarstvu in mnogoboju. Preko 20 lepih nagrad, ki so jih darovala naša podjetja in privatniki, je privabilo na tekmovanja zadovoljivo število vajencev. Po doseženih mestih si je

Leta 1954 je postala upraviteljica vajenske šole tov. Frančiška Starič. Naša vajenska šola, ki sicer že 60 let gostuje pod streho osnovne šole, je dobila v šolskem letu 1954 do 1955 1 učilnico v prithličju, kjer je sedaj lahko celodnevni pouk. Učni uspehi in napredek šole se večajo iz leta v leto. To je pripisovati večji predizobrazbi vajencev in požrtvovalnemu delu tov. upraviteljice in predavateljev, za kar gre vsem najlepša zahvala. V učilnicah so nove mize in stoli, omare za učila, povečana je knjižnica itd. Na šoli deluje mladinska organizacija. V ponos nam je, da je naša vajenska šola med najstarejšimi in tudi med najboljšimi v naši domovini.

Predavateljski zbor vajenske šole v Tržiču ob njeni 75-letnici sestavljajo: Starič Frančiška, upraviteljica; Ahačič Rudi, tekstilni tehnik; Brejc Mirko, upravitelj osnovne šole v Tržiču; Hladnik Slavka, tekstilni tehnik; Homar Marta, tekstilni tehnik; Kogej Ciril, obratovodja; Kurnik Bruno, obratovodja; Primic Ivica, tekstilni tehnik; Primožič Avgust, mizarski mojster; Kavar Janez, upravitelj osnovne šole v Križah; Rakovec Jože, profesor; Regvat Janko, direktor nižje gimnazije; Slapar Vera, učiteljica; Savič Miloš, vodja predvojaške vzgoje; Šporn Vida, tekstilni tehnik; Tišler Andrej, učitelj praktičnega pouka za čevljarsko stroko; Valjavec Milan, krojaški mojster.

Ob 75-letnici bivše obrtno-nadaljevalne, sedaj vajenske šole, se hvaležno spominjamo vseh upraviteljev in predavateljev in njihovega dela na šoli. — Spominska plošča na šoli, odkrita ob 70-letnici, nas bo trajno spominjala vseh tistih iz naše šole, ki so v letih okupacije dali svoje življenje za osvoboditev in boljšo bodočnost.

Najlepša zahvala gre tudi naši ljudski oblasti za vso naklonjenost in podporo, ki jo leta daje tako naši vajenski kakor tudi vsem šolam. Tega naj se zavedajo naši učenci in učence. Nezadržan napredek vseh strokovnih obrti in industrije v svetu nas sili k vztrajnemu učenju zlasti pri nas, kjer leži up na boljšo bodočnost naših narodov na strokovno izobraženi mladini.

Andrej Tišler

tovariš Ludvik Soklič priporil naslov najboljšega športnika na šoli.

Na Dan mladosti pa smo v prisotnosti tov. upraviteljice tov. Frančiške Starič in predsednika šolskega odbora tov. Ludvika Štalca razdelili nagrade.

Vsem podjetjem in privatnikom, ki so prispevali k nagradam, se mladinski odbor vajenske šole najtopleje zahvaljuje, kakor tudi tovarišem Janezu Wagnerju, nastavniku predvojaške vzgoje Milošu Saviču, Viliju Bedini, Dragu Zupanu, upraviteljici Frančiški Starič in drugim, ki so pomagali pri izvedbi teh tekmovanj.

Franc Meglič

Dajte športnikom več športnih naprav!

V nedeljo, 9. junija, je bilo v Kropi atletsko prvenstvo partizanskih društev Gorenjske. — TVD Partizan Tržič se je tekmovanja udeležilo s štiridesetimi tekmovalci (7 članov, 4 članice in 29 mladincev in mladink). Ne mislim tu pisati o uspehih tržiškega Partizana, pač pa o nezadostni udeležbi in o nepripravljenosti na atletsko tekmovanje.

Štirideset tekmovalcev je na prvi pogled precejšnje število, toda razdeliti ga moramo na 4 dele, t. j. članice, mladinke, članice in mladince. Atletskih disciplin pa je bilo osem in še dve štafeti. Zato ni čudno, da je precej tekmovalcev tekmovalo v več disciplinah, kot bi bilo primerno njihovemu zdravju. Seveda potem to ni več šport, če smo si edini v tem, da naj šport koristi ne pa škoduje razvoju mladine. Ni pa treba zato misliti, da v Tržiču ni atletov. So! Toda o tem pozneje.

Mnogo bolj pereče je vprašanje pripravljenosti tekmovalcev na tekmovanje. Kljub temu, da smo vedeli za tekmovanje izjemoma že dva meseca pred pri-

četkom tekmovanja, 90 % tekmovalcev še v svojih disciplinah ni redno treniralo ali sploh ni treniralo. Tekmovalci niso skakali ne v višino, ne v daljino, niso metali diska ali kopja in tako dalje. Zakaj ne? Zato, ker niso imeli kje skakati v daljino, ker skratka mesto Tržič nima (ne vem po čigavi krivdi) atletskega objekta, kjer bi lahko vadili to lepo panogo športa. Tako je odšla ekipa na tekmovanje nepripravljena, razen nekaj dobrih atletov, ki se morajo v sramoto tržiške občine voziti na trening v Ljubljano k AK Ljubljana.

Na letošnjem atletskem prvenstvu sem opazil v primeri z lanskoletnim povsod velik napredek razen pri Tržičanih. Seveda pa ta partizanska društva — Bled, Jesenice, Kropa, Kranj, Naklo in dr. — razpolagajo z atletskimi napravami in njihovi tekmovalci lahko trenirajo na atletskih stezah, naši pa na obljubah in planih.

Nisem Tržičan, pa mi je vseeno žal otrok s takim veseljem pa tudi smislom za atletiko. Samo na gimnaziji imamo vrsto

pionirjev, ki se lahko kljub slabim pogojem postavijo že sedaj z odličnimi rezultati. Perspektiv za nadaljnji razvoj pa zaradi nerazumevanja odgovornega organa, mogoče sveta za telesno vzgojo pri občinskem ljudskem odboru, ni.

Športniki Tržiča imamo tole željo: Dajte nam stezo in skakališča, pa se ne bodo nedeljski problemi nikdar več ponovili. In končno, saj ne bo vse to zgrajeno samo za atlete, temveč je potrebno tudi nogometašem in smučarjem.

Seveda bomo slišali zopet znani odgovor: Ni denarja. Toda kako je dobila denar Kropa, industrijsko mnogo manj razvito mesto, in zgradila stadion, kopališče in igrišče za odbojko in košarko? Pa je takih mest v Sloveniji še več, kar spomnite se jih!

Na to vprašanje naj mi kdo pametno odgovori, pa sem pripravljen posredovati svoje znanje mladim športnikom kar na teh, do sedaj zgrajenih športnih objektih.

Janez Wagner

IZ UREDNIŠTVA

Današnji številki smo bili zaradi silne obremenjenosti tiskarne prisiljeni skrajšati obseg. Prosimo naročnike in bralce, da to z razumevanjem sprejmejo. Prispevke, ki smo jih prejeli in jih danes ne moremo objaviti, bomo objavili prihodnjič.

OBJAVA

Dijaški dom v Tržiču sprejema prijave za šolsko l. 1957/58 v času od 20. do 25. junija. Mesečna oskrbnina znaša 4000 din.

Otroški vrtec v Tržiču sprejema prijave za šolsko l. 1957/58 v času od 20. do 25. junija. V poštev pridejo otroci rojstnih letnikov 1951 in 1952. Mesečni prispevek je 150 din.

Opomba: Tudi predšolski otroci prejmejo lahko prehrano in varstvo v času od 8. do 14. ure za ceno 50 din dnevno.

Uprava Dijaškega doma in vrtca v Tržiču

POSREDOVANJA

Sprejememo v službo avtomobila v mojstrskem izpitu in po možnosti delovodsko šolo ter avtoelektričarja za delavnico v Tržiču.

Interesenti naj se javijo v sekretariatu SAP-Turist biroja, Ljubljana, Središča 13.

Več kubičnih metrov gradbenega kamna proda Franc Brodar, Bistrica.

Namiznoteniški turnir „Desetorica“ v Križah

V Križah je bil v priredbi domačega kluba turnir »Desetorica«, katerega so se udeležili najboljši igralci iz naslednjih klubov: 2 od »Partizana« v Tržiču, 2 iz Kovorja, 2 od »Korotana« v Križah, 1 od »Storžiča« na Golniku in 1 od »Partizana« v Dupljah. Manjkjal je zastopnik iz Podbrezja in drugi zastopnik z Golinika.

Po doseženih rezultatih so najboljši v tržiški občini:

1. Štrukelj (SZ)	7	5	2	12:5	10
2. Jakopin (Trž)	7	5	2	12:6	10
3. Zupan (Kov)	7	5	2	12:7	10
4. Borštar (Kr)	7	5	2	10:6	10
5. Pančur (Trž)	7	4	3	9:8	8
6. Čuk (Dup)	7	2	5	5:1	4
7. Albreht	7	1	6	4:12	2
8. Zupan II	7	1	6	4:13	2

Prav gotovo ni nihče računal, da bo toliko presenečen. Posebno je presenetil Zupan, ki je zasedel tretje mesto in tako odvzel prvo mesto Borštarku in s svojega mesta izrinil Pančurja. Temu je vsekakor pripomogel Borštar, ki je imel zagotovljeno prvo mesto — to je bilo tudi vse skozi pričakovano — toda žogica je okrogla, Borštar se je nekoliko »prevzel« in popustil in namesto, da bi z Zupanom z lahkoto dobil, je gladko izgubil, to pa samo zaradi neborbenosti

in podcenjevanja. Ta igra je vsekakor spremenila ves vrstni red, ki bi bil v primeru, da Borštar ne bi podcenjeval, naslednji: Borštar, Štrukelj, Jakopin, Pančur, Zupan itd. Ta vrstni red pa bi tudi po jakosti igralcev najbolj ustrežal.

Pri vseh pa je videti, da so v slabi formi in da namizni tenis v tržiški okolici nazaduje, namesto da bi napredoval. To je opaziti predvsem pri Jakopinu, Pančurju, Borštarku in drugih. Ti igralci so zmožni zaigrati lepe in razburljive igre, ki gledalcu zapirajo dih. Teh iger pa ni bilo, ker igralci nimajo treningov. Temu je krivo pomanjkanje žogic in preslabo zanimanje s strani športnih zastopnikov. Vsekakor bo ta šport, če bo šlo tako dalje, izumrl. To pa bo velika škoda, ker ima toliko interesentov kot tržiški okoliš redko kateri kraj.

Ako bomo hoteli ta šport spraviti iz krize, bo vsekakor najbolj potrebno, da ga športni funkcionarji smatrajo za šport enake vrednosti kot so drugi športi, da pričnejo gledati nanj bolj od blizu, ker vsi prav gotovo nismo nadarjeni za nogomet, temveč si želimo gojiti tudi kakšen drug šport.

Janez Grandovec

BESEDA NAŠIH BRALCEV

Če bi bil jaz gostilničar, bi gosta, ki bi prišel k meni in ne bi sam našel prostora, pospremil k mizi in mu priskrbel sedež. Gost bi mi bil gotovo hvaležen. V moji gostilni bi noben gost ne smel biti nadlegovan od »naramnikov« in bi take ljudi osebno pozval, da se odstranijo. Nikoli ne bi preslišal klica gosta, ki želi ponovne postrežbe ali ki želi plačati.

V neko gostilno — ni važno v katero — so se zatekli gostje

Obisk v domu „Pod Storžičem“

Večina naših čitateljev pozna lepo stavbo Planinskega društva pod Storžičem, mnogi pa še ne vedo, da je marljivo društvo letos uredilo vse mansardne prostore v sobe, kjer bodo skupna ležišča. Vse stene in stropi so res čedno opaženi z ostruženimi utorjenimi deskami. Kapaciteta planinskega doma se je z napravo novih sob povečala na 150 ležišč, toda — nimajo še opreme za novozgrajene sobe, pa tudi ne sredstev za nabavo le-te. Društvo, ki tako marljivo gradi, res zasluži pomoč javnosti in njegovih predstavnikov. Tu di z gradnjo planinskih turistič-

nih naprav podpiramo turizem v naši občini.

Dopisnik nekega lista je nedavno hvalil postrežbo v tem domu, hkrati pa grajal, ker ni dobil dovolj mleka, češ da prihaja vino od daleč, mleko pa je blizu. Malce zmotil se je dopisnik. Mi vemo, da bo tudi pod Storžičem v pašni sezoni mleka več ko dovolj, izven te dobe pa ga je treba nositi ure daleč iz Loma z rizikom, da se mleko pokvari in da ne bo gostov. Tržiški planinci bodo poskrbeli, da bo vsak obiskovalec v domu pod Storžičem zadovoljen.

SPREJEM

UČENCEV V INDUSTRIJSKO ČEVljARSKO ŠOLO

1. V industrijsko čevljarsko šolo v Kranju oziroma Tržiču se sprejmejo jugoslovanski državljani obojega spola.

2. Pogoji za sprejem:

- a) učenec ne sme biti mlajši kot 14 let in ne starejši kot 17 let;
- b) učenci z dovršeno niž. gimnazijo ali osemletko imajo pri sprejemu prednost in delajo sprejemni izpit samo iz prakse;
- c) učenci z najmanj tremi razredi gimnazije ali dovršenim sedmim razredom osnovne šole morajo delati sprejemni izpit iz slovenskega ali srbohrvatskega jezika, računstva in praktičnega dela.

3. Kandidat mora biti duševno in telesno zdrav ter sposoben za učenje poklica.

4. Šolski pouk traja 3 leta.

Učenci se izučijo za: a) kvalificirane strojne čevljarje, b) izdelovalke gornjih delov obutve.

5. Vpisovanje v šolo traja od 20. do 30. junija.

6. Sprejemni izpiti bodo od 5. julija dalje.

7. Lastnoročno napisano prošnjo, kolkovano s 30 din državne takse, je nasloviti na upravo tovarne Planika v Kranju ali na upravo tovarne Peko v Tržiču.

8. Prošnji je treba priložiti:

- a) zadnje spričevalo;
- b) rojstni list;
- c) življenjepis (napisan mora biti lastnoročno).

8. Po uspešno dovršenem šolanju ima vsak absolvent možnost strokovno se izpopolniti v tehnikumu ali mojstrski šoli.

Tržičan